

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

12. An qui in Paschate communicavit indignè, satisfaciat præcepto
Ecclesiae? Et an teneatur statim agere poenitentiam, & iterum
communicare? Ex p. 3. tr. 4. res. 43. p. 161.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

Ergo elapso Paschate cessat prædicta obligatio. Maior patet in præcepto audiendi Sacrum die festo, aut ieiunandi in perigillio, aut in Quadragesima, elapso enim eo determinato die, vel tempore, cessat obligatio. Minor quoad priorem partem certa est ex Decreto Innocentij supra adducto. Quoad posteriorem verò probatur, quia nulla circumstantia specialis est quæ suadeat hanc obligationem ex vi Ecclesiastici præcepti durare, ut patebit respondendo ad argumenta. Nunc solum aduerto gratis asserti aduersariis, Ecclesiam præcepisse duo, scilicet & suscipi Eucharistiam in Paschate, & non ulterius differri: nam eodem modo dici possit, cum Ecclesia præcipit auditionem Sacri singulis diebus Dominicis, præcipere auditionem eo die, & non ulterius differri illud opus diuini cultus, quod ab ipsa præscriptum est, ut fideles satisfaciant diuino præcepto communionis. Hæc autem Iacobus Grandus loco citato, cuius quidem opinio, ut diximus, probabilis est, non tamen probabilior, ut ipse putat, & ita nostram sententiam docet etiam Præpositus in 3. part. D. Thom. quæst. 80. art. 11. dub. 2. num. 63. in fine, ubi sic ait: Aduerte primum sententiam dicentem, eum qui non communicauit in die Paschatis, non teneri elapso tempore communicare, non esse omnino improbabilem, si absit scandalum, & statuta particularia propter multitudinem Doctorum in id conspirantium. Sic ille.

2. Non desinat tamen hic adnotare Ioannem de Lugo de Sacram. Eucharist. disp. 16. sect. 4. n. 66. circa præsentem questionem viam mediam tenere, docet enim non extingui obligationem communicandi elapso termino Paschatis, sed negat, quod ipsa vltior obligatio nouam semper culpam afferat. Vide illum, & non pigebit.

RESOL. XII.

An qui in Paschate communicauit indignè, satisfaciatur præcepto Ecclesie?
Et an teneatur statim agere penitentiam, & iterum communicare? Ex p. 3. tr. 4. Ref. 43.

§. 1. **N**egatiuè respondent Syluius in 3. p. q. 80. art. 11. quæritur 2. & alij; quia cum præceptum Ecclesie sit quædam explicatio, & determinatio præcepti diuini, non est dubitandum, quod intendat præcipere communionem talem, qualem Christus præcepit, id est, piam, & religiosam. Et ita hanc sententiam docet Nugnus etiam in 3. p. q. 80. art. 1. diff. 2. dub. vlt.

2. Sed ego affirmatiuam sententiam probabilior esse iudico, quia Ecclesia nihil aliud præcipit, quam ut in Paschate Corpus Domini sumatur. Ergo licet communicans indignè sacrilegium faciat, tamen quoad substantiam implet præceptum Ecclesie. Et ita docent Fagundez pr. 3. lib. 1. c. 6. n. 4. Pitigianus in 4. tom. 1. dist. 9. q. 3. art. 10. Azorius tom. 1. lib. 7. c. 41. q. 12. Lopez in instrum. part. 1. cap. 11. §. renocari. Sotus de iustit. lib. 2. q. 3. art. 10. Suarez in 3. part. tom. 3. disp. 70. sect. 2. & alij, quos citat, & sequitur Villalobos in summ. tom. 1. tr. 7. diff. 42. num. 6. ubi sic asserit. [Aunque vno comulgue estando en pecado mortal, y peque en ello, cumple con este precepto. La razon es, porque la ley que manda hazer alguna cosa, manda la substancia, y no el modo, y assi el precepto del Baptismo se cumple, aunque sea en pecado mortal, y fauorece esto el estido de la Iglesia, que no obligar à boluer à comulgar al que desta manera comulgo.] Igitur qui indignè in Paschate Eucharistiam sumpsit, satisfecit præcepto Ecclesie, nec tenetur statim agere penitentiam, & iterum communicare, ut Doctores contrarij sentiunt.

Ergo

penitentiam, & iterum communicare, ut Doctores contrarij sentiunt.

RESOL. XIII.

An præceptum annua communionis adimpleatur per sumptionem indignam Eucharistia?
Ex quo inferitur, quod qui indignè communicaret, non incurreret in penas, vel censuras Ecclesiasticas, quæ contra transgressores huius legis imponerentur.
Et an præuidens impediendum esse à communionem tempore Paschali, teneatur communionem præuenire?
Et quid, si post Dominicam Resurrectionis credis impediendum esse à communionem, an obligeris Hebdomada Sancta communicare?
Et an si alicubi (ut est in Hispania,) adsit priuilegium implendi præceptum annua communionis per totam Quadragesimam, teneatur quis in illo tempore sumere Eucharistiam, si præuidet non posse illam sumere tempore Paschali? Ex part. 11. tract. 7. & Misc. 7. Ref. 29.

§. 1. **A**ffirmatiuè sententiæ olim adhæsi, & me citato nouissimè tenet Leander de Sacram. Ref. præteriti-
ment. tom. 2. tract. 7. disp. 3. q. 26. & me citato Basilius
in Curs. Theol. tom. 2. tract. 22. disp. 9. sect. 7. num. 74. & me citato Gesualdus in Theol. Mor. tom. 1. tract. 12. cap. 4. num. 21. & me citato Dicastillus de Sacrament. tom. 1. tract. 4. disp. 10. dub. 9. num. 175. & me citato Cardinalis Lugo de Euchar. disp. 16. sect. 4. num. 83. & me citato Martinus de San Ioseph in monit. confess. tom. 1. tract. 9. de Euchar. num. 14. & me citato Franciscus Lugo de Sacrament. lib. 4. cap. 10. quæst. 3. numer. 29. quibus adde Castrum Palaum tom. 4. tract. 2. 1. punct. 15. num. 12. Trullench de Sacram. tom. 1. lib. 3. cap. 5. num. 13.

2. Verum nouissimè Pater Pasqualigus in Theolog. tom. 2. disp. 118. sect. 13. num. 66. negatiuam sententiam tenet, quia præceptum Paschalis communionis quoad substantiam est diuinum. Ergo non impletur per indignam communionem. Antecedens probatur. Præceptum diuinum communionis extra articulum mortis est indeterminatum, & ab Ecclesia determinatum est, ut executioni mandetur in Paschate, ita ut Præceptum Paschalis communionis de Eucharistico non habeat nisi determinationem temporis pro exequendo diuino: Ergo quoad substantiam est diuinum. Consequentia probatur. Præceptum diuinum de communionem obligat ad communionem dignam, quia cadit etiam super actum in-
ternum. Ergo.

3. Dices, Ecclesiam determinasse præceptum diuinum quoad substantiam communionis, non quoad modum dignitatis, atque adeo determinasse extra, & vltra præceptum diuinum, contra. Determinauit præceptum diuinum quoad obligationem ipsius; ita ut obligatio imposta à Christo, & relicta, ut determinaretur ad tempus Paschatis: ergo cum obligatio diuina sit non solum de substantia communionis, sed etiam de modo sumendi dignè, includit obligatio ista in præcepto Ecclesie, & determinatio Ecclesie non est vltra, & extra præceptum diuinum. Ita ille. Sed ego non recedo à sententia, quam docui, & quam esse communem nemo negabit, & ad argumentum Pasqualigi, & aliorum asserentium, quod Ecclesia determinat præceptum diuinum. Sed diuinum non solum obligat ad suscipiendum, sed ad dignè suscipiendum: ergo etiam Ecclesia.

4. Respondet vterque Lugo, Dicastillus, & alij. Dico